

महाराष्ट्र शासन

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग,
शासन निर्णय, क्रमांक टीडीएस २०११/७/प्र.क्र.४६५/ पर्यटन,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक:- १९ जुलै, २०११

शासन निर्णय :

पर्यटनस्थळांच्या ठिकाणी पायाभूत सुविधा पुरविण्यासाठी प्रादेशिक पर्यटन योजनेतर्गत सन २०११-२०१२ या वर्षाकरिता प्राप्त झालेल्या तरतूदीतून काही तातडीच्या बाबींवर खर्च करणे आवश्यक आहे. त्यामुळे प्रादेशिक पर्यटन योजनेतर्गत शासन निर्णय दिनांक ०४/११/२०१० अन्वये गठित केलेल्या राज्यस्तरीय समिती समोर मान्यता घेण्यासाठी रु.५०.०० कोटी इतक्या रकमेच्या प्रस्ताव सादर करण्यात आला होता. सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने राज्यस्तरीय समितीने पहिल्या टप्प्यामध्ये रु.५०.०० कोटीच्या प्रस्तावास पुढीलप्रमाणे मान्यता दिली आहे.

(रु.कोटीत)

अ.क्र.	कामाचे नाव/ठिकाण	अंदाजित किंमत	प्रशासकीय मान्यता रक्कम	कार्यान्वयीन यंत्रणा
१.	किल्ले मालिका (फोर्ट सर्कट) :- शिवनेरी किल्ला तोरणा किल्ला सिंहगड किल्ला लोहगड किल्ला राजमाची किल्ला	१०.००	१०.००	महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई/ भारतीय पुरातत्व विभाग/ राज्य पुरातत्व विभाग
२.	लोणार सरोवर :- शेतकऱ्यांचे पुनर्वसन, भूसंपादन, सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प	१०.००	१०.००	जिल्हाधिकारी, बुलडाणा
३.	सायनेजेस :- दिशादर्शक व मार्गदर्शक फलक (सायनेजेस) सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या रस्त्यालगत उभारण्याकरिता.	५.००	५.००	महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई

४.	<u>एलिफंटा येथे सार्वजनिक सुविधा:-</u> सार्वजनिक सुविधा Floating Jetty बनविणे, सार्वजनिक सुविधांमध्ये वाढ करणे, दिशादर्शक व मार्गदर्शक चिन्ह लावणे, वन विभागाच्या उद्यानाचा विकास करणे व महिती केंद्र उभारणे.	२.५०	२.५०	महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई
५.	<u>जिल्हानिहाय पर्यटनाचा बृहत आराखडा तयार करणे:-</u> प्रत्येक जिल्ह्याला कमीत कमी रु.५.०० लाख इतका निधी देऊन महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाच्या सहाय्याने जिल्हाधिकाऱ्यांच्यामार्फत प्रत्येक जिल्ह्याचा बृहत आराखडा तयार करणे	२.००	२.००	महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई / सर्व जिल्हाधिकारी
६.	<u>अष्टविनायक स्थळांच्या ठिकाणी सोयी सुविधा उपलब्ध करून देणेबाबत:-</u> <u>पुणे</u> मोरगाव, लेण्याद्री, थेऊर, ओझर राजंणगाव <u>रायगड</u> पाली महड <u>अहमदनगर</u> सिध्दटेक	१०.००	१०.००	संबंधित जिल्हाधिकारी
७.	<u>बीच सुरक्षा व्यवस्था:-</u> <u>ठाणे</u> बोर्डी ०.५० <u>रायगड</u> मुरुड-जंजिरा ०.५० हरिहरेश्वर ०.५० एकूण १.५०	१.५०	१.५०	महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई
८.	<u>बुद्धिस्ट गुंफा / लेणी:-</u> राज्यातील बुद्धीस्ट गुंफा/लेणी वास्तु इ. बाबत मंडळ(सर्किट) तयार करणे	५.००	५.००	महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई
९.	<u>रायगड किल्ला :-</u> रायगड किल्ल्याचे जतन, संवर्धन व परिसर विकास.	४.००	४.००	महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई/ भारतीय पुरातत्व विभाग
एकूण		५०.००	५०.००	

प्रादेशिक पर्यटन योजनेतर्गत सन २०११-१२ साठी अर्थसंकल्पित करण्यात आलेल्या रुपये १८०.०० कोटी एवढ्या तरतूदीतून तक्त्यातील स्तंभ क्र.२ येथे नमूद केलेल्या ठिकाणी संबंधित कार्यान्वयीन यंत्रणेकडून कामे करण्यासाठी रु.५०.०० कोटी इतक्या रकमेच्या कामास खालील अटीच्या अधिन राहून शासन प्रशासकीय मान्यता देत आहे.

अटी व शर्ती :

- १) सदर कामास निधी उपलब्ध झाल्याशिवाय सुरुवात करू नये व निधी प्रदान केल्यानंतर निधीच्या उपलब्धतेनुसार कामे पूर्ण करावीत.
- २) संबंधित जिल्हाधिकारी व महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाने प्रशासकीय मान्यता दिलेल्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने सविस्तर अंदाजपत्रके व आराखडे शासनास सादर करावे. संबंधित जिल्हाधिकारी व महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई यांनी सविस्तर अंदाजपत्रके व आराखडे तयार करून पाठविल्यानंतर कामनिहाय शासन निर्णय निर्गमित करण्याची कार्यवाही करण्यात येईल.
- ३) वितरीत केलेल्या निधीतून खर्च करताना वित्तीय नियमांचे आणि विविध नियमांतर्गत नेमून दिलेल्या कार्यपद्धतीचे पालन करण्यात यावे.
- ४) कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर अनुदानापेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी. मंजूर अनुदानापेक्षा जादा खर्च झाल्यास त्याची जबाबदारी कार्यालयीन यंत्रणेवर राहिल व जादा खर्च प्रत्यर्थ जादा अनुदान उपलब्ध करून दिले जाणार नाही.
- ५) ज्या संदर्भात निधी उपलब्ध करून देण्यात येईल, त्या प्रत्येक योजनेच्या संदर्भात वित्तीय अधिकाराच्या प्रत्यावर्तनानुसार सक्षम अधिकाऱ्याची मान्यता घेणे आवश्यक आहे.
- ६) अशा प्रत्येक योजनेबाबत करावयाच्या बांधकामासंदर्भात अथवा खरेदीबाबत किंवा सेवा पुरवठा कराराबाबत वित्तीय नियमांप्रमाणे आवश्यक ती कार्यपद्धती पाळणे आवश्यक आहे. या संदर्भात शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-१००२/प्र.क्र.१५/कोषा-प्र५, दि. ६ फेब्रुवारी, २००२ च्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन होईल याची खबरदारी संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणेने घ्यावी. तसेच शासन निर्णय वित्त विभाग क्र.बीजीटी-१०.००/प्र.क्र.५६/२०००/वित्तीय सुधारणा दिनांक १०.९.२००१ मधील उपाययोजनांची अंमलबजावणी तंतोतंतपणे करण्यात यावी.
- ७) उपरोक्त सर्व कामांना सक्षम प्राधिकाऱ्याची तांत्रिक मान्यता घेणे आवश्यक आहे.
- ८) योजनेतर स्वरूपाच्या कामासाठी (देखभाल/दुरुस्ती इ.) सदरची तरतूद उपयोगात आणली जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

१) याबाबत येणारा खर्च हा सन २०११-१२ या वर्षाच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीमधून मुख्यलेखा शीर्ष "मागणी क्रमांक झेडडी-४, ३४५२-पर्यटन, पर्यटनासाठी पायाभूत सुविधा, १०१ पर्यटन केंद्रे (०२) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना - राज्य योजनांतर्गत योजना यांना (०२) (१८) पर्यटन विकासासाठी विविध ठिकाणांसाठी मूलभूत सुविधांकरिता अनुदान (३४५२ १९५ ८) ३१ सहाय्यक अनुदाने" या लेखा शिर्षाखाली मंजूर तरतूदीमधून भागविण्यात येईल.

१०) हा शासन निर्णय वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ भाग पहिला, उपविभाग-एक, शासन निर्णय क्र. विअप्र१०००/प्र.क्र.४६/२००१, दि.११ जुलै २००१ मधील अनु. क्र. २७ नियम क्र. १४९ अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान केलेल्या अधिकारातर्गत निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

आ.बा.डमाळे
(आ.बा.डमाळे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर,
महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परीक्षा व लेखा), मुंबई
व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई
विभागीय आयुक्त, कोकण, पुणे, नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर
संचालक, भारतीय पुरातत्व विभाग,
अधिदान व लेखाधिकारी कार्यालय, मुंबई.
सर्व जिल्हाधिकारी
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
नियोजन विभाग (का.१४११ / १४४४) मंत्रालय, मुंबई,
वित्त विभाग (का. व्यय-१४/अर्थोपाय/अर्थसंकल्प-११) मंत्रालय, मुंबई,
कक्ष अधिकारी, सां.का.-(अर्थसं), पर्यटन व सां.का.विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
निवड नस्ती, कार्यासन-पर्यटन.